

واکنش کارشناسان به مصوبه تغییر واحد پول ایران: تدبیر تومان

هیات وزیران در جلسه چهارشنبه با تصویب موادی از لایحه بانک مرکزی، تومان را واحد پول ایران تعیین کرد.

هیات وزیران در جلسه چهارشنبه با تصویب موادی از لایحه بانک مرکزی، تومان را واحد پول ایران تعیین کرد.

به گزارش ایرنا، در این جلسه که به ریاست حسن روحانی برگزار شد، بررسی پیشنهادهای کارگروه منتخب درخصوص لایحه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ادامه یافت و مواد دیگری از این لایحه تصویب شد.

براساس موادی از این لایحه که به تصویب هیات وزیران رسید، واحد پول ایران «تومان» و برابر با ده ریال تعیین شد. این مصوبه برای قانونی شدن باید در مجلس تصویب شود.

هیات دولت درحالی دیروز تغییر واحد پول ملی را تصویب کرد که تا یک ماه پیش مسئولان بانک مرکزی وجود هرگونه طرح و برنامه را در این خصوص تکذیب می‌کردند.

پیش از این و در دولت قبل، اصلاح پول ملی به‌قدری جدی شده بود که بانک مرکزی با راه‌اندازی سایت ویژه اصلاح پول ملی از مردم خواست تا در نام واحد جدید پولی و همچنین میزان صفرهایی که باید از پول ملی حذف شود، نظر دهند.

ولی عمر دولت قبل به اجرای اصلاح پولی نرسید و با تغییر دولت به بایگانی بانک مرکزی رفت تا این‌که یک ماه قبل حسین قضاوی، معاون امور بانکی وزیر اقتصاد که خود در دولت قبل به‌عنوان معاون اقتصادی بانک مرکزی در تلاش برای اجرایی شدن اصلاح پول ملی بود، بر ضرورت حذف صفر از پول ملی تأکید کرد.

ولی یک روز بعد از اظهارات قضاوی بود که پیمان قربانی، معاون اقتصادی بانک مرکزی به طرح مجدد حذف صفر از پول ملی واکنش نشان داد و اعلام کرد: در حال حاضر این‌طور نیست که برنامه‌ای وجود داشته باشد که در اسرع وقت این اصلاح پول ملی اجرایی شود.

پیمان قربانی افزود: اقدام عاجل برای حذف صفر از پول ملی در دستور کار نیست و اگر لازم باشد بانک مرکزی در این زمینه اطلاع‌رسانی خواهد کرد.

اما درحالی که در متن پیش‌نویس لایحه بانک مرکزی نیز خبری از تبدیل پول ملی از ریال به تومان نبود، دیروز به ناگاه خبر تصمیم دولت برای این تغییر منتشر شد.

با توجه به تصویب هیات دولت مبنی بر کم شدن یک صفر از ارزش پول کشور، برخی کارشناسان بر این باورند که این امر در اقتصاد کلان تأثیری نداشته و تنها اثر این موضوع در اقتصاد خرد و محاسبات و صورتهای مالی رخ خواهد داد. به گفته کارشناسان، تأثیر بر واحد پولی زمانی اتفاق می‌افتد که دولت تصمیم به اصلاح واحد پولی بگیرد و بخواهد حذف سه یا شش صفر از واحد پولی را عملیاتی کند؛ در آن صورت ممکن است واحد پولی جدیدی شکل گیرد که روی برخی شاخص‌ها تأثیرگذار باشد، اما اکنون که فقط قرار است یک صفر از واحد پولی کسر شود، این اصلاح، فواید مورد انتظار را نخواهد داشت.

حذف یک صفر فایده‌ای ندارد

در همین حال دکتر محمدرضا رنجبرفلاح، کارشناس بانکی در این باره به خبرنگار جام‌جم گفت: تصمیمی که دولت برای حذف یک صفر از واحد پولی گرفته، بیشتر برای ساده‌سازی واحد شمارش و حسابداری است و تأثیر خاصی در شبکه اقتصادی کشور چه در زمینه تورم و چه در زمینه رکود، نخواهد داشت. وی افزود: اگر به تجربه حذف صفرها در جهان نگاه کنیم، متوجه خواهیم شد که کشورهای دیگر نیز به چنین اقدامی دست زدند. آلمان بعد از جنگ جهانی دوم حدود 12 صفر از مارک حذف کرد و واحد پولی‌اش را از رایشه مارک به دویچه مارک تغییر داد. همچنین در ترکیه نیز همین اتفاق افتاد و چند صفر از پولشان حذف شد.

رنجبرفلاح ادامه داد: با بررسی بیشتر متوجه خواهیم شد که در این کشورها مینا صرفاً حذف صفر نبوده و همزمان با حذف صفر، یک بسته پولی انقباضی هم برای کنترل یا کاهش تورم تعریف شده است.

وی تأکید کرد: به نظر من بهتر بود دولت در قالب بسته سیاست پولی و مالی بلندمدت برای کشور، حذف سه یا چهار صفر را در نظر می‌گرفت. به این دلیل که حذف یک صفر کاری برای ساده‌سازی آماری و حسابداری بوده و مردم خودشان پیشاپیش این کار را کرده بودند و اکنون این موضوع رسمیت یافته است. این اقتصاددان پولی اضافه کرد: تا زمانی که یک بسته پولی و مالی در نظر گرفته نشود و در کنار آن حذف چند صفر اتفاق نیفتد هیچ تغییری را در ساختار و بدنه اقتصادی کشور شاهد نخواهیم بود. مدیرعامل سابق بانک تجارت افزود: باید تا زمان چاپ اسکناس‌های جدید منتظر بمانیم، زیرا رایانه بانک‌ها، سیستم‌ها و نرم‌افزارهای بانکی کشور همه براساس ریال است و باید در دفاتر الکترونیک آنها تغییراتی ایجاد شود.

مثبت اما ناکافی

یکی از اولین پیشنهادکنندگان حذف صفرها از پول ملی با مثبت ارزیابی کردن تغییر واحد پول ملی، گفت: مجلس می‌تواند با دریافت این لایحه ایده حذف صفرها را از پول ملی عملی کند.

غلامرضا مصباحی‌مقدم در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به مصوبه هیات دولت مبنی بر تغییر واحد پول ملی از ریال به تومان در قالب لایحه قانون بانک مرکزی، اظهار کرد: این مصوبه به خودی خود گام مثبتی است، زیرا آنچه در زبان مردم جریان دارد، ریال نیست، بلکه تومان است.

وی افزود: ده‌ها سال است که در زبان ملت ایران تومان جریان دارد و خوب است آنچه در زبان مردم جاری است به عنوان واحد پولی تعیین شود. این خود اقدام مثبتی است، اما آن خواسته ما را دنبال نمی‌کند.

مصباحی‌مقدم تصریح کرد: واحد پولی ما که تومان خواهد شد، باید مثلاً معادل یک یورو بشود و اگر این اتفاق بخواهد بیفتد، باید سه صفر از واحد پولی حذف شود.

اتفاق خاصی نمی‌افتد

دبیر شورای عالی قانون صرافان با بیان این‌که اقدام دولت هیچ اتفاق خاصی را در مراودات و مبادلات پولی و مالی کشور ندارد و تنها یک صفر را از واحد پولی کشور کسر می‌کند، گفت: تا زمانی که اسکناس‌های جدید منتشر نشده، اقدام کنونی دولت تأثیری نخواهد داشت، چراکه باید در چاپ‌های جدید، اسکناس‌های ده هزار ریالی به یک‌هزار تومانی تبدیل شود.

وی ادامه داد: تنها موضوعی که باید در این زمینه رعایت کرد، این‌که مردم باید دقت کنند در صدور چک و سایر اسناد اعتباری به اشتباه مبالغ مورد نظر را به ریال ننویسند.

حذف یک صفر شجاعانه نیست

سیدحسن حسینی شاهرودی، عضو هیات رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز با بیان این‌که تبدیل واحد پولی کشور از ریال به تومان در بازارهایی مثل ارز اثرات کوتاه‌مدت دارد، گفت: این موضوع تأثیر چندانی روی ارزش پولی ندارد و اثرات کوتاه‌مدت آن نیز از بین خواهد رفت.

وی به تسنیم گفت: حذف یک صفر از واحد پولی کشور و تبدیل واحد پول از ریال به تومان که در هیات دولت تصویب شده، تصمیم شجاعانه‌ای نیست و اگر دولت برای مشکلات اساسی‌تر واحد پول کشور تصمیم‌گیری می‌کرد، اثرات آن برای کشور قابل ملاحظه‌تر بود. وی افزود: دولت باید مانند کشور ترکیه برای بهبود وضعیت واحد پولی، شجاعانه ورود و با گرفتن جلسات کارشناسی بین دولت، مجلس و سایر کارشناسان درخصوص موضوعاتی مثل حذف سه صفر از واحد پول ملی اقدام می‌کرد.

واکنش بازار ارز به حذف صفر از پول ملی

اولین واکنش بازار ارز به حذف صفر از پول ملی، گرانی دلار بود. بازار ارز ایران چهارشنبه نسبت به تصمیم هیات دولت در تغییر واحد پول ملی ایران از ریال به تومان، واکنش نشان داد و قیمت دلار 9 تومان گران شد.

قیمت یورو هم با 13 تومان افزایش به 4241 تومان رسید.

سیف: تبدیل ریال به تومان، اصلاح پولی نیست

رئیس کل بانک مرکزی درباره مصوبه اخیر هیأت دولت در خصوص تغییر رسمی واحد پول ایران از «ریال» به «تومان» و برابری هر تومان با ده ریال، اعلام کرد: این تغییر اقدامی برای تسهیل نسبی مبادلات اقتصادی آحاد جامعه است و به معنای اصلاح پولی نیست.

به گزارش ایرنا، ولی الله سیف در کانال خود در فضای مجازی نوشت: در جریان بررسی لایحه قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در هیأت دولت، یکی از موارد به واحد پول ملی مربوط بود. هرچند در متن تنظیمی بانک مرکزی که در معرض قضاوت عموم قرار گرفت، واحد پول ملی همچنان «ریال» بوده است، اما در جریان بررسی لایحه در جلسه دیروز هیأت دولت، موضوع تغییر واحد پول ایران از «ریال» به «تومان» بررسی و تصویب شده که پس از تقدیم لایحه دولت به مجلس، بررسی و تصمیم‌گیری نهایی با نمایندگان خواهد بود.

رئیس کل بانک مرکزی خاطرنشان کرده، رفرم یا اصلاح پولی به معنای حذف چند صفر و تغییر واحد پول عنداللزوم، فرآیندی است که در اولویت های بانک قرار دارد. در این زمینه مطالعات جامعی در بانک مرکزی و پژوهشکده پولی و بانکی انجام و پیش نیازهای آن به طور کامل شناسایی شده است، بنا بر این مطالعات، اجرایی ساختن آن مستلزم دستیابی به شرایط مناسب اقتصادی از جمله تورم تک رقمی پایدار و ثبات اقتصادی است. ازاین رو مصوبه اخیر با موضوع فوق متمایز بوده و نباید با آن خلط شود.

سیف تاکید کرده که مصوبه اخیر دولت به عنوان بخشی از لایحه قانون بانک مرکزی، با هدف رسمیت بخشیدن به عرف متداول و مرسوم در جامعه، تسهیل مبادلات و منطبق با واقعیات اقتصادی کشور و همخوانی با فرهنگ عمومی مردم تنظیم شده است.